

Tæsk til Frankrig eller Bulgarien

Milena Hristova

Europæere ser nu “mareridtsscenarier, hvor enorme mængder af bulgarske romaer drager vestover for at plyndre de generøse velfærdssystemer”, skriver bulgarsk kommentator

Lommetrye, beskidte, dovne og uuddannede mennesker med tonsvis af børn og som svampe til opsugning af socialhjælp. Sådan ser den almindelige bulgarer på sigøjnere, selv om den mere politisk korrekte betegnelse ‘romaer’ har vundet indpas i dagligsproget.

Den igangværende deportation af hundredvis af dem fra Frankrig har udløst lignende stereotype anklager imod den franske regering og europæerne i al almindelighed. Stereotyper er svære at bekæmpe både i Bulgarien og Frankrig. Spørgsmålet er, hvem har ansvaret for de mennesker?

Paris er meget langt væk, når man står i de forsømte og affaldsfyldte gader i Bulgariens romaghettoer, hvor de fleste af landets 375.000 romaer bor. Men ifølge uofficielle data er de snarere 750.000 i en befolkning på

7,8 millioner. Her kan man se magre mænd, der roder rundt i bunker af affald ved siden af svin, fede kvinder i flagrende skørter, der krammer babyer, og klanbosser, der blev rige efter kommunismens fald, og nu kører omkring i skinnede biler.

Prøv at udskifte deres faldefærdige huse med campingvogne, og du vil få det farverige billede som tæt ved Paris.

Frygt for det billede har længe plaget Europa, selv om det allerede havde lukket flere fattige, tidligere kommunistiske lande med romabefolkninger ind, før det åbnede for Bulgarien, hvor fattigdommen i landets store romabefolkninger var en bitter pille at sluge.

Nu er ghettoer blevet del af Europas mangfoldighed, og europæere ser for sig mareridtsscenarier, hvor enorme mængder af bulgarske ro-

BAGGRUND

maer drager vestover for at plyndre deres generøse velfærdssystemer.

Europæisk hykleri

Europæere er længe blev anklaget for hykleri i deres holdninger til romaer og ofte med rette. For få år siden kom medlemmer af Europa-Parlamentet en illegal romaghetto i Sofia til hjælp, da den stod for at blive afviklet på grund af en ulidelig stank af dyr og ekskrementer. Men ingen krævede tolerance, da en engelsk familie, der for nylig havde fået et hus i en bulgarsk landsby, blev invaderet af romaslumstormere, mens de var ude af landet.

Angrebene på romaer i Frankrig viste, at Vesteuropa har sin egen dagsorden og hvorfor skal det anklages for det? Desuden ser dets holdning ikke ud til at være så hyklerisk, når man tager Vesteuropas egne erfaringer med integration eller ikke-integration af etniske minoriteter i betragtning.

Bulgarske NGO'er siger, at fordomme, fattigdom og analfabetisme er problemet, og et vist mål af mænøvfrihed og lighed for romaer er løsningen. En rapport fra Open Society Foundation med titlen 'The

Costs of Non- Inclusion' afslører, at integration af romaer ikke kræver massive pengemidler, og at de positive effekter overstiger omkostningerne 20 eller selv 30 gange.

Men i modsætning til Frankrig har myndighederne i Bulgarien, der generelt ikke er populære, meget lidt magt over de større romaghettoer, hvor klanbosser styrer. Disse ghettoer er fyldt med afpresning, menneskehandel, salg af babyer og andre plager.

Romaghettoer er et af Bulgariens alvorligste problemer, men det kan ikke pakkes sammen og eksporteres eller sendes med post, så paneuropæiske strukturer kan tage sig af det. Det største ansvar for en løsning ligger hos landets egne myndigheder, som hidtil har taget kaotiske og usammenhængende skridt.

De burde erstatte den lange liste af konferencer og studier af romaers liv med konkrete initiativer til at forbedre det liv.

Milena Hristova arbejder ved Sofia News Agency, som hun skrev denne leder til 30. august.

(Oversat af Vibeke Sperling).